

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
01 4735 531
gp@zagovornik-rs.si

Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
Gregorčičeva ulica 20
1001 Ljubljana

E: gp.gs@gov.si

Številka: 079-3/2020/1
Datum: 5. 2. 2020

Zadeva: Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede zakonskih predlogov v letu 2019

Spoštovani,

ob pripravi letnega poročila **Zagovornik načela enakosti** (v nadaljevanju: Zagovornik) ugotavlja, da je v preteklem letu resornim ministrstvom poslal devet mnenj k **zakonskim predlogom**. Nekatera so bila upoštevana, glede nekaterih odgovore še čakamo. Ob tem predvidevamo, da vsi predlogi predpisov z veliko verjetnostjo ne bodo na Vladi RS obravnavani v prvotno predvidenem roku. Natančno analizo poslanih mnenj bomo sicer podali v Rednem letnem poročilu za leto 2019, na tem mestu pa v prilogi v vednost pošiljamo vsa mnenja, izdana v letu 2019.

Prav tako posredujemo **priporočila** glede (postopkov) priprave predpisov, ki so neposredno povezana z delom Zagovornika in področjem varstva pred diskriminacijo.

I.

V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščin. Kršitev te, z Ustavo Republike Slovenije, pa tudi mednarodnimi pogodbami in Zakonom o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg, v nadaljevanju: ZVarD) zagotovljene pravice, imenujemo **diskriminacija**.

Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana. Skladno s prvim odstavkom 2. člena ZVarD so **državni organi** na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb dolžni zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb. Zagovornik je na podlagi druge alineje 21. člena ZVarD pristojen za podajo **priporočil** državnim organom v zvezi z ugotovljenim položajem oseb z določeno osebno okoliščino, in sicer glede preprečevanja in odpravljanja diskriminacije ter sprejemanja posebnih in drugih ukrepov za odpravo diskriminacije.

ZVarD torej t.i. horizontalno ureja področje zagotavljanja varstva pred diskriminacijo v Sloveniji, Zagovornik pa ima pristojnost spremljati, preprečevati in odpravljati diskriminacijo. To lahko dosega tudi s priporočili, ko gre za preprečevanje diskriminacije na sistemski ravni, predvsem glede veljavnih predpisov in z mnenji k **zakonskim predlogom**.

Ob letnem pregledu dela in pripravi letnega poročila za leto 2019 (pretekla letna poročila so dostopna na spletni strani Zagovornika¹), ugotavljamo, da je Zagovornik v letu 2019 državnim organom poslal **devet (9) mnenj** k zakonskim predlogom v obliki komentarja oziroma priporočila:

- Predlogi in priporočila Zagovornika načela enakosti za spremembe in dopolnitve **Kazenskega zakonika** (19. 12. 2019),
- Komentar in priporočila Zagovornika načela enakosti o osnutku **Stanovanjskega zakona** (28. 11. 2019),
- Mnenje Zagovornika načela enakosti o predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah **Zakona o urejanju trga dela** (28. 11. 2019),
- Stališče Zagovornika načela enakosti glede odprave diskriminacije na podlagi starosti in invalidnosti v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah **Zakona o prevozih v cestnem prometu** (9. 10. 2019),
- Komentarji in priporočila Zagovornika načela enakosti na predlog **Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami** (13. 9. 2019),
- Komentar in priporočila Zagovornika v zvezi s predlogom novele **Zakona o medijih** (30. 8. 2019),
- Komentar in priporočila Zagovornika načela enakosti v zvezi s predlogom **Zakona o Svetu za invalide Republike Slovenije** (10. 6. 2019),
- Komentar in priporočila Zagovornika načela enakosti v zvezi s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah **Zakona o enakih možnostih žensk in moških** (4. 4. 2019),
- Komentar in priporočila Zagovornika načela enakosti v zvezi s predlogom **Zakona o varstvu osebnih podatkov** (22. 3. 2019).

Gre za predloge zakonov, ki neposredno ali posredno vplivajo na diskriminacijo oziroma antidiskriminacijske politike in ukrepe.

II.

Ob pregledu in analizi naštetih mnenj je Zagovornik zaznal določene pomanjkljivosti v procesih priprave predpisov, ki jih pojasnjujemo v nadaljevanju.

Procesi in načela priprave predpisov izhajajo iz Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09) in Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14). V njih je izpostavljeno tudi, da je potrebno dosledno zasledovati »načelo transparentnosti«, ki »predpostavlja predstavljanje politike urejanja določenega področja čim širši javnosti«. Praksa žal kaže, da javnost za predloge prepisov mnogokrat izve prepozno, z medijev ali pa celo po tem, ko so že bili sprejeti na vladi. S tem se tudi posega v »načelo odprtosti«, torej omogočanja posredovanja pripomb in predlogov in mnenj v čim zgodnejši fazi priprave odločitev ter »načelo dostopnosti« predlogov predpisov. Posledično se ne zagotavlja primerno in

¹ Dostopno na: <http://www.zagovornik.si>